

BEROEPSBELANGEN.

Edel Valuta.

Van collegiale zijde vestigde men onze aandacht op het feit dat in den laatsten tijd door middel van advertenties als anderszins Duitsche tandartsen pogingen doen, in ons land een plaats als assistent of eventueel zelfs als techniker te krijgen en werd onze meening hierover verzocht.

Persoonlijk heeft ondergeteekende meerdere brieven ontvangen van jonge Duitsche collega's met vragen om inlichtingen en de mededeeling dat men zoo gaarne eens hier zou willen komen om het land „nader te leeren kennen”. Eén schreef zelfs dat de taal natuurlijk geen bezwaar was, daar hij vernomen had dat 60 % der Hollanders het Duitsch als voertaal gebruikt.

Het komt ons voor dat hier alleen een afwijzende houding mogelijk is, omdat afgescheiden van tal van andere redenen die voor den een meer, voor den ander minder geldig zullen zijn — het eenvoudige feit domineert dat een Duitsch tandarts de Nederlandsche bevoegdheid mist en dus *evenals zijn werkgever*, in conflict komt met de Strafwet, wanneer hij onbevoegd de tandheelkundige praktijk uitoefent!

Wil iemand als techniker in dienst treden, dan staat de zaak natuurlijk anders, doch wij meenen te moeten betwijfelen of die technische capaciteit in doorsnee voldoende zal wezen en zelfs dàn lijkt ons het in dienst nemen van buitenlanders alleen gemotiveerd, wanneer blijkt dat voor hun taak berekende Hollandische technikers niet beschikbaar zouden zijn.

N.

Dezer dagen komt bij de volksvertegenwoordiging van Zuid-Afrika een wetsontwerp in behandeling, tot instelling van een raad van toezicht op de gedragingen van geneeskundigen, tandartsen, vroedvrouwen, verpleegsters en studenten in de geneeskunde en tandheelkunde. Evenals Engeland den General Medical Council zal Zuid-Afrika een South African Medical Council bezitten.

Terwijl de eerste wèl bevoegd is, geneeskundigen van zijn

register te schrappen (waardoor zij niet meer voor openbare betrekkingen in aanmerking kunnen komen en geen officieele verklaringen meer kunnen verstrekken), doch hen niet kan beletten, zieken te behandelen, zal de macht van den nieuwen Council verder gaan.

Zijn tuchtmiddelen bestaan uit: berisping, proeftijd, schorsing als practiseerend arts en schrapping uit het register met verbod om de practijk uit te oefenen.

T. v. G.

De verhooging van den abonnementsprijs.

De omstandigheden die ons gedwongen hebben den abonnementsprijs te verhoogen, hebben tengevolge gehad, het bedanken van eenige abonné's en een schrijven van één collega, den heer Hoeksema te Groningen.

Zoodat wij over het resultaat van een zoo onaangename operatie als een dergelijke verhooging steeds zal blijven, tevreden kunnen zijn.

Collega Hoeksema verzoekt ons onderstaand stuk in het Tijdschrift op te nemen, en hoewel wij van meening zijn dat dergelijke aangelegenheden thuis behooren bij het Algemeen Bestuur van het Tijdschrift, hebben wij de opname niet willen weigeren om het verwijt te ontgaan dat wij kritiek niet zouden willen plaatsen.

Geachte Heer Hoofdredacteur,

„Naar ik meen was het op de Alg. Jaarv. van onze Mij. te Arnhem, dat bij de ingekomen stukken een schrijven werd voorgelezen van de firma Tholen te Utrecht, waarin deze verzocht: de medewerking van de Mij. tot uitgifte van een vakblad.

De toenmalige voorzitter Hamer vond het zoo vanzelf sprekend, dat op dit verzoek afwijzend moest worden beschikt, dat hij discussie overbodig vond.

De teekenen van instemming uit de vergadering met deze woorden, waren hem voldoende bewijs, dat hij de tolk der vergaderden was, die algemeen vonden, dat de zeer bijzondere plaats, die het Tijdschrift voor Tandheelkunde in tandheelkundig Nederland innam, niet gedoogde dat het een band zou binden met een firma, die een commerciëel (ik zeg niet geldelijk) voordeel zag in de uitgave er van, — nog minder dat de Mij. er toe zoude medewerken een concurrent te kweken voor het Tijdschrift dat pas allerlei kinderziekten had doorgestaan.

De wereldoorlog deed zich echter ook op dit terrein gelden, want het was niet langen tijd later, dat wij lezers plotseling verrast werden met de mededeeling, dat de uitgave van het Tijdschrift voortaan zou worden verzorgd door de firma Tholen, daar de firma dië het tot dusver deed, het voor den ouden abonnementsprijs niet langer kon doen.

Protesten hiertegen werden, voor zoover mij bekend, niet gehoord, principiële bezwaren scheen niemand te hebben.

Alles bleef uiterlijk hetzelfde, alleen het aantal bladzijden van advertenties was spoedig ongeveer verdubbeld.

Een enkel maal meende een collega eens zijn critiek te moeten laten hooren over sommige advertenties van zelfstandig gevestigde technikers.

Bij deze wil ik hier eene voegen: betreffende een adv. voorkomende in het no. van 15 Dec. '21 waar een tandarts wordt gevraagd in een meer dan 25 jaren bestaande Tandheelkundige-technische praktijk in den Haag.

Zulk een advertentie behoort in ons vakblad niet thuis en is gevaarlijk voor jonge collega's, die nog niet goed georiënteerd zijn in onze tandheelkundige wereld.

Overigens mag hier echter geconstateerd worden dat druk en uitgave van ons Tijdschrift, wat de technische uitvoering betreft, steeds goed is geweest en geen reden tot klachten heeft gegeven.

Naar aanleiding van het redactioneel gedeelte van hetzelfde nummer, ben ik echter zoo vrij U op te merken, dat U niet geheel juist is met Uwe opmerking, dat ons periodiek een uitzondering maakt, door eerst thans tot verhooging van den abonnementsprijs over te gaan.

Betreft Uwe opmerking alleen den prijs der annonces, dan kan ze juist zijn, de abonnementsprijs is echter Jan. 1920 met \pm 30 % verhoogd.

Waar de prijs nu weer verhoogd is en gebracht op f 15, en we deze prijs gaan vergelijken met buitenlandsche periodieken, ik zal maar noemen het meest belangrijke: The Dental Cosmos à \$ 2.25 per jaar, dat is dus plm. f 6.50 per jaar franco thuis; dan komt bij mij de vraag op, of deze verhooging wel in het belang van het Tijdschrift zelf is, en gemotiveerd bij een periodiek dat zoovele handelsadvertenties bevat.

Volgens U was het tekort over 1921 rond f 5000. 50 % verhooging der abonnementsprijs en der annonces zou dit tekort tot een minimum reduceeren.

Nu geven 500 betalende abonné's per jaar een vermeerdering

van inkomsten groot f 2500, wordt de advertentieprijs ook met 50 % verhoogd, dan is, volgens U, de begroting nog niet sluitend gemaakt, doch tot een minimum gereduceerd. Nemen we dit minimum zoo klein mogelijk, dan leeren ons Uwe opgaven dat 50 % van de opbrengst der advertentiegelden ook f 2500 is, deze in totaal dus opbrengen f 5000 per jaar.

Den laatsten tijd bedroeg het aantal bladzijden advertenties per nummer plm. 40.

Iedere bladzijde 40 regels druk, dit per dubbele kolom, geeft per bladzijde 80 advertentieregels. Als advertentieregel neem ik hier de druk van het gedeelte: ingekomen stukken etc.

Een klein rekensommetje leert ons nu dat de prijs per regel \pm 14 ct. bedraagt.

Wie deze prijs eens vergelijkt met die van bladen voorkomende in het reclameboekje van „D. Alta's Adv. bureau te Amsterdam”, zal terstond zien, dat kleine locale bladen zelfs nog hooger tarief berekenen voor hunne advertenties.

Voor een vakblad is 14 ct. per regel, zelfs met 50 % verhooging, nog veel te laag.

Zoolang dit het geval is, mag er m.i. van verhooging van het abonnement geen sprake zijn, dit laatste nog minder zoolang de crisismaatregel, waartoe ik reken het uitgeven van het Tijdschrift door een firma, die commercieel niet neutraal kan staan tegenover ons vakblad, van kracht blijft.

In uw regelen heb ik gemist de geruststelling, dat de aangekondigde verhooging slechts van tijdelijken aard zou zijn, en weer zal vervallen zoodra de onkostenrekening minder is geworden, of er verhooging van inkomsten valt te constateeren. Ik hoop dat deze regelen in een tijd van algemeene malaise, duurtbestrijding en een worsteling der gemeenschap naar terugkeer tot oude prijzen, zooals we tegenwoordig beleven, U niet al te tegenstrijdig en ongerijmd zullen voorkomen.

Met vriendelijken dank voor de verleende plaatsruimte, teekent Uw dw.

T. HOEKSEMA.

Coll. Hoeksema vermeldt in dit stukje eenige feiten, die even recht gezet behooren te worden. Inderdaad is een desbetreffend voorstel van de firma Tholen te Arnhem zonder meer van de hand gewezen; dit was echter niet omdat men zich zou binden aan een firma die in de uitgave een commercieel voordeel zag, maar omdat er toen *was* een Tijdschrift voor Tandheel-

kunde en de voorzitter de zaak dus afdeed met de alleszins logische opmerking dat een tweede Tijdschrift door niemand verlangd werd. Dat kort daarop *het* Tijdschrift door die firma werd uitgegeven, stond dus in geen enkel direct verband met het Arnheemsche aanbod.

Dat er niet tegen werd geprotesteerd kwam, omdat het Tijdschrift in dien tijd nog werd uitgegeven door een gezelschap dat unaniem zich met die uitgave accoord verklaarde, en daar niemand ooit had aangeboden de kosten die de individueele leden van dat gezelschap zich gedurende 25 jaren voor het Tijdschrift getroost hadden, te betalen, was het alleszins verklaarbaar dat ook thans niemand zich met de interne zaken van het Tijdschrift bemoeide. Toen de Vereeniging „Het Tijdschrift voor Tandheelkunde” gesticht werd en het Tijdschrift dus uit de handen van een particulier gezelschap overging in die van de 3 Tandheelkundige Vereenigingen, bestond deze toestand al reeds. Nòch het contract met de firma Tholen, nòch de loyale wijze waarop dit contract door die firma werd nagekomen, gaf de nieuwe Vereeniging de geringste aanleiding wijziging te brengen in den bestaanden toestand en wij kunnen ook nu niet inzien waar momenteel de belangen van het Tijdschrift in botsing zouden kunnen komen met die van den uitgever.

Dat er een enkele maal een advertentie is binnengeslopen die in het Tijdschrift niet thuis behoorde, is vermoedelijk juist; dit is echter alleen een verwijt aan de *Redactie*, daar deze het recht heeft die advertenties te weren, en niet schroomt, waar noodig van dat recht gebruik te maken.

Ook Jupiter sliep echter wel eens!

Dan komt de prijs en hier dient erkend dat wij ons vergisten toen wij schreven dat die thans eerst verhoogd is. Maar wij wilden laten uitkomen dat het Tijdschrift, dat vroeger f 7.50 kostte (en vergissen wij ons niet dit altijd gekost heeft, ook toen het tweemaandelijksch uitgegeven werd) en dat thans tweemaal omvangrijker is geworden voor f 15 zeker niet te duur is, d.w.z. uitgegeven wordt beneden den kostprijs!

En wanneer de heer Hoeksema dan de prijs vergelijkt met die van periodieken als de Dental Cosmos, dan maakt hij dezelfde dwaze fout als de tweede beheerende Redacteur van het Tijdschrift van Geneeskunde, die in een der laatste nummers de verhooging van den prijs van ons blad mededeelt en dan triomfantelijk uitroept: dan krijgen de lezers van het Tijdschrift van Geneeskunde voor hun f 30 toch heel wat meer!

Over dit laatste willen wij niet strijden, wij hopen voor ons

orgaan, dat de tandartsen daar voor zich evenveel in vinden als de medici in hun lijfblad, maar hoe iemand twee zoo ongelijksoortige grootheden als deze periodieken, waarvan het eene een oplaag van ongeveer 5000 en het andere van nog geen 600 exemplaren heeft kan vergelijken, is ons een raadsel. De abonnementen van het eerste blad brengen dus alleen al ongeveer 1½ ton op en het zal, wat den arbeid betreft, toch wel hetzelfde wezen of de oplaag 600 of 6000 exemplaren telt. Wat verder het Tijdschrift voor Geneeskunde zou kosten als het typografisch op een lijn te stellen was met dit blad, dat waagt wel niemand zich in te denken! Coll. Hoeksema had liever eens moeten gaan bestudeeren, wat de Scandinavische en Finsche bladen bijv. kosten die dezelfde kleine oplagen hebben en had dan eerst kunnen vergelijken. Dat een blad als de „Dental Cosmos” veel goedkoper kan zijn, spreekt wel vanzelf; de vraag is echter: kan een Nederlandsch Tijdschrift voor Tandheelkunde voor minder geld op dezelfde wijze worden uitgegeven en zoo niet, moet het dan worden vereenvoudigd of opgedoekt?

Het antwoord daarop is dunkt ons gegeven door het feit, dat slechts enkelingen gemeend hebben voor het Tijdschrift te moeten bedanken.

Wat ten slotte de kwestie van de prijzen der advertenties aangaat, wij hebben een soortgelijke redeneering gehouden tot den uitgever. Deze staat echter op het standpunt dat in de tegenwoordige omstandigheden van algemeene malaise over de geheele linie, het verhoogen der advertentiepijzen voor deze rubriek den *nekslag* zou zijn, dat zelfs zonder verhooging dit jaar reeds meerderen hunne advertenties hebben stopgezet of zeer aanmerkelijk ingekrompen.

En aangezien ook hier geen tegenstrijdige belangen zijn (waarom zou de Uitgever die advertentieprijs *niet* verhoogen als hij er kans toe zag) zullen wij ons bij die meening, die toch zeker wel gefundeerd zal zijn, hebben neer te leggen, temeer waar de daaruit voortspruitende nadeelen *blijven* vallen op het hoofd van den uitgever.

Dat de verhooging zal vervallen zoodra normale tijden zullen zijn teruggekeerd, spreekt wel van zelf; wij hadden dit ook oorspronkelijk willen mededeelen, hebben het echter nagelaten om onze lezers niet blijde te maken met een — zooal niet doode musch, — dan toch met een op wier levenskansen geen al te gunstige prognose meer te stellen valt!